SÚDRUH DISIDENT

ADAPTÁCIA KOMIKSU MICHALA HVORECKÉHO, MATÚŠA VIZÁRA A ADRIÁNA HNÁTA

KATEDRA BÁBKARSKEJ TVORBY

Hráme na Svoradovej

Premiéra: 18.12.2025 o 19:00

„...pochopil som, že človek si nemôže, ako sa mu zachce,
zvolit' pre život ten najlákavejší príbeh svojich kníh,
ale musí prijat' ten príbeh, ktorý zodpovedá tvaru
jeho duše, a prežit' ho až do konca."

(Milan Šimečka, *Náš súdruh Winston Smith*)

Správa KBT, DF, VŠMU

Dňa: 18.12.2025

PRÍSNE TAJNÉ

Meno **PHDr. Milan Šimečka**

Krycie meno **Mazut - 8**

Dátum narodenia **6.3.1930**

Národnosť **slovenská**

Stav **ženatý**

Adresa **Bratislava, Pražská 29/a**

Československý filozof, spisovateľ, disident. V šesťdesiatych rokoch bol vylúčený z komunistickej strany a vyhodený z práce učiteľa na Vysokej škole múzických umení, kde vyučoval marxizmus-leninizmus. Sedemdesiate roky strávil v rôznych robotníckych povolaniach, bol spolu s rodinou takmer nepretržite sledovaný a vypočúvaný ŠtB. V roku 1981 bol pre svoju literárnu prácu uväznený a vo vyšetrovacej väzbe strávil trinásť mesiacov. V období Nežnej revolúcie bol predstaviteľom Verejnosti proti násiliu v Bratislave, po novembri 1989 bol desať mesiacov až do svojej smrti poradcom prezidenta ČSFR Václava Havla. Zomrel v roku 1990 v Prahe.

Správa KBT, DF, VŠMU

Dňa: 18.12.2025

PRÍSNE TAJNÉ

Meno **Eva Šimečková**

Krycie meno **-----**

Dátum narodenia **1931**

Národnosť **slovenská**

Stav **vydatá**

Adresa **Bratislava, Pražská 29/a**

Eva Šimečková, učiteľka, prekladateľka, anglistka, preložila do slovenčiny viacero významných diel anglosaskej literatúry. Pre svoje občianske postoje sa ocitla na čiernej listine a nesmela vykonávať svoje povolanie. Preklad kultového Orwellovho románu pre nemecké exilové vydavateľstvo jej vyšiel práve v roku 1984. Zomrela v roku 2003 v Bratislave.

ZRUŠENÝ STUPEŇ UTAJENIA

O INSCENÁCII

V Bratislave dňa: 18.12.2025

Inscenácia Súdruh disident vznikla na základe dramatizácie komiksu trojice autorov **Matúša Vizára, Michala Hvoreckého a Adriána Hnáta** na pôde Katedry bábkarskej tvorby Divadelnej fakulty Vysokej školy múzických umení v Bratislave.

Snaží sa priblížiť udalosti v živote významnej československej osobnosti, filozofa a disidenta Milana Šimečku.

Jeho príbeh predkladá ako mozaiku útržkov každodenného života človeka, ktorý sa snažil nestratiť svoju tvár, svoje presvedčenie a svoju skutočnosť v období totality, ktorú nastolila komunistická strana v socialistickom Československu.

Eva a Milan

ŠtB

Štátna bezpečnosť, neuniformovaná tajná zložka polície počas existencie Československej socialistickej republiky, ktorá sa zaoberala sledovaním a odpočúvaním politicky nepohodlných ľudí.

Milan Šimečka s Miroslavom Kusým, slovenským politológom a filozofom, signatárom Charty 77 a podpredsedom VPN počas Nežnej revolúcie.

Václav Havel

Český dramatik a spisovateľ, jeden z iniciátorov Charty 77, vedúca osobnosť Nežnej revolúcie a prvý prezident demokratického Československa i samostatného Česka.

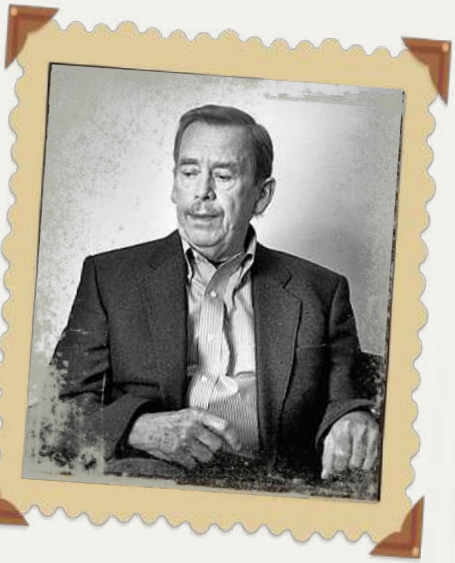

Rodina Šimečkovcov

Charta 77

Občianska iniciatíva, ktorá kritizovala politickú a štátnu moc za nedodržiavanie ľudských a občianskych práv, nazvaná podľa svojho prvého dokumentu Prohlášení charty 77.

Disident

Pojem, ktorý sa približne od roku 1970 začal používať ako označenie opozičných umelcov a intelektuálov, ktorí vyjadrovali verejný nesúhlas s vládnou mocou. V socialistických krajinách boli disidenti sledovaní tajnou políciou (v Československu ŠtB), trestaní, zastrašovaní, prípadne vyhosťovaní z krajiny.

Milan Šimečka

Milan Šimečka a iní disidenti na návšteve u Václava Havla.

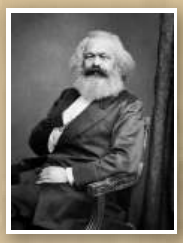

Karl Marx

Nemecký filozof, ktorý sa vo svojich teóriách zaoberal potrebou zrušenia súkromného vlastníctva, spoločenských tried, a teda nastolenia komunistickej spoločnosti.

Vladimír Iľjič Lenin

Ruský marxistický revolucionár, ktorý stál na čele boľševickej revolúcie v Rusku v roku 1917 a bol spoluzakladateľom Sovietskeho zväzu rovnako ako architektom moderného komunizmu.

Josif Vissarionovič Stalin

Sovietsky politik, vodca Sovietskeho zväzu od rou 1924 do roku 1953, ktorý si podriadil všetky riadiace a bezpečnostné orgány v krajine, rozbehol násilnú kolektivizáciu a poslal na smrť (do pracovných táborov či na popravy) tisíce ľudí.

Leonid Iľjič Brežnev

Najvyšší predstaviteľ Sovietskeho zväzu v rokoch 1964 až 1982.

Klement Gottwald

Prvý komunistický prezident Československa.

Alexander Dubček

Komunistický politik a predstaviteľ tzv. Pražskej jari, ktorý ako tajomník Ústredného výboru KSČ presadzoval „socializmus s ľudskou tvárou", po invázií vojsk Varšavskej zmluvy v roku 1968 ho na pozícií nahradil Gustáv Husák.

Gustáv Husák

Najvýznamnejší slovenský komunistický politik polovice 20. storočia, generálny Ftajomník KSČ.

KOMUNISTICKÁ STRANA ČESKOSLOVENSKA

Vznikla v roku 1921, hlásila sa k ideám marxizmu-leninizmu a od roku 1948 bola jedinou a vládnucou politickou stranou v Československu.

Záber ŠtB z tajného sledovania Milana Šimečku (vľavo) a Ludvíka Vaculíka.

Vpád vojsk Varšavskej zmluvy do Československa
Vojenský vpád piatich socialistických krajín tzv. Varšavskej zmluvy (Sovietsky zväz, Maďarsko, Poľsko, Bulharsko a Nemecká demokratická republika) v auguste roku 1968, ktorý zastavil prebiehajúce demokratizačné pokusy v krajine a znamenal jej viac než dvadsaťročnú okupáciu.

Pražská jar
Termín, ktorým sa zvykne označovať obdobie od konca roku 1967 do začiatku okupácie Československa v auguste 1968. Pražská jar bola obdobím uvoľnenia politickej situácie a snahy o demokratizáciu totalitného režimu.

Verejnosť proti násiliu (skratka VPN)
Hlavné protikomunistické demokratické politické hnutie, pôsobiace na Slovensku od obdobia Nežnej revolúcie do roku 1992, ktorého snahou bolo priviesť krajinu k slobodným voľbám.

Nežná revolúcia
Názov označujúci sériu nekrvavých protestov, ktoré viedli k pádu komunistického režimu v Československu v období 17. novembra až 29. decembra 1989.

INSCENAČNÝ TÍM

ZRUŠENÝ STUPEŇ UTAJENIA

Réžia: **Gejza Dezorz**

Dramatizácia: **Gejza Dezorz, Natália Novotová**

Dramaturgia: **Natália Novotová**

Asistentka réžie: **Veronika Zišková**

Scéna, kostýmy, bábky: **Von Dubravay**

Asistentky scénografie: **Alicia Briestenský Steinbach, Miroslava Holeczová, Vanda Szabová**

Svetelný dizajn: **Zuzana Hurová**

Produkcia: **Emma Vašková, Peter Funfálek**

Hudba: **Veronika Zišková, Ivona Petríková**

Výroba: **Von Dubravay, Jozef Kurinec, Alicia Briestenský Steinbach, Miroslava Holeczová, Vanda Szabová, Prescont s.r.o.**

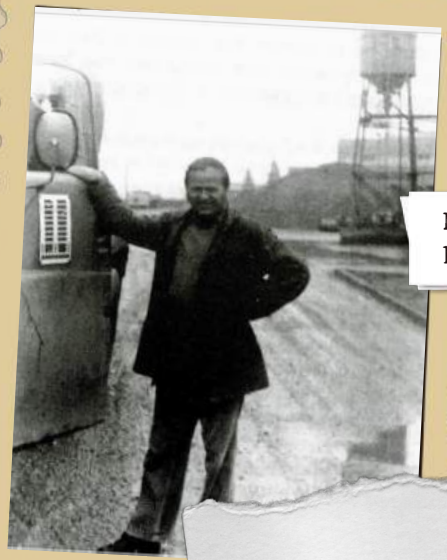

Milan Šimečka pracuje ako robotník po strate práce vysokoškolského učiteľa.

Marxizmus-leninizmus

Filozofický prúd odvíjajúci sa od spisov Karla Marxa ako ho ďalej rozvinul Vladimír Iľjič Lenin, a zároveň štátna ideológia socialistických štátov.

Správa vyšetrovania ŠtB
Správa KBT, DF, VŠMU

OBSADENIE

Účinkujú študenti 3. ročníka bakalárskeho štúdia bábkoherectva.

Ondrej Žec	Milan
Hana Slaninová	Eva
Matej Janšto	agent 1, Lenin
Filip Gáfrik	agent 2, Stalin
Veronika Zišková	Gottwald, predseda, plačúca dievčina
Ivona Petríková	Emil, Brežnev, strážnik vo väznici
Lucia Farkašová	Husák, tiger
Natália Balúnová	sekretárka, Dubček, Reagan
Ela Hudáková	syn Peter, robotníci
Ema Hudáková	syn Martin Milan, robotníci

Pedagogické vedenie

Katedra bábkarskej tvorby:

doc. Gejza Dezorz, ArtD., Mgr. art. Martin Dubravay

Katedra divadelného manažmentu:

Mgr. Zuzana Ďurčeková, ArtD., Mgr. Katarína Figula, Mgr. Denis Farkaš, PhD.

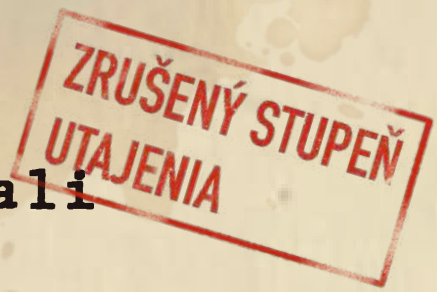

Na inscenácii spolupracovali

Manažérka Divadla Lab: **Zuzana Liptáková**
Manažér technickej prevádzky: **Boris Adamčík**
Tajomníčka umeleckej prevádzky: **Natália Turčinová**
Scénické svetlo: **Marek Štuller**
Scénický zvuk: **Jaroslav Demeter, Oliver Šárkőzi a Tomáš Vavrek**
Rekvizity a garderóba: **Mária Bartalová**

Inscenácia vznikla v spolupráci s Nadáciou Milana Šimečku.

Technické informácie upozornenia

Dĺžka 100 minút, bez prestávky.

V predstavení sa používajú tabakové výrobky.
V predstavení sa používajú expresívne výrazy.
V predstavení sa používa dymostroj a stroboskop.

Predstavenie je vhodné pre divákov od 15 rokov.

Náš súdruh Winston Smith

Doslov k Orwellovmu románu 1984, ktorý Milan Šimečka dokončil v roku 1983 po návrate z väzenia a v ktorom analyzuje ako román tak i podobnosť príbehu jeho hlavnej postavy s dobou, v ktorej sám žil. Po prepustení z práce Eva Šimečková z vlastnej iniciatívy prekladala román do českého jazyka. Jej preklad spolu s doslovom vyšiel prvýkrát práve v roku 1984 v exilovom nemeckom vydavateľstve.

1984

Kultový román anglického spisovateľa Georga Orwella z roku 1949, v ktorom autor opisuje fiktívnu budúcnosť krajiny ovládanej totalitnou vládou a tak trefne kritizuje stratu slobody prejavu a myslenia.

Bulletin zostavili: Alicia Briestenský Steinbach, Natália Novotová
Autorka textov: Natália Novotová
Fotografie: archív Bezpečnostných zložiek ČR,
archív Nadácie Milana Šimečku,
Bara Podola
Grafický dizajn: Alicia Briestenský Steinbach
Divadlo Lab, 2025

Divadlo LAB

Vysoká škola múzických umení
Svoradova 4, 811 03 Bratislava
www.vsmu.sk
divadlodf@vsmu.sk
+421 947 950 446

Sledujte nás na: **www.vsmu.sk | @dfvsmu @divadlolab @kbt_vsmu**

Generálny partner: NADÁCIA TATRA BANKY

V spolupráci s: NMŠ

Lístky nájdete na: goout | PLG

BIG BROTHER

IS WATCHING YOU

Hráme na
SVORADOVEJ

DIVADLO LAB

VŠMU
DIVADELNÁ FAKULTA

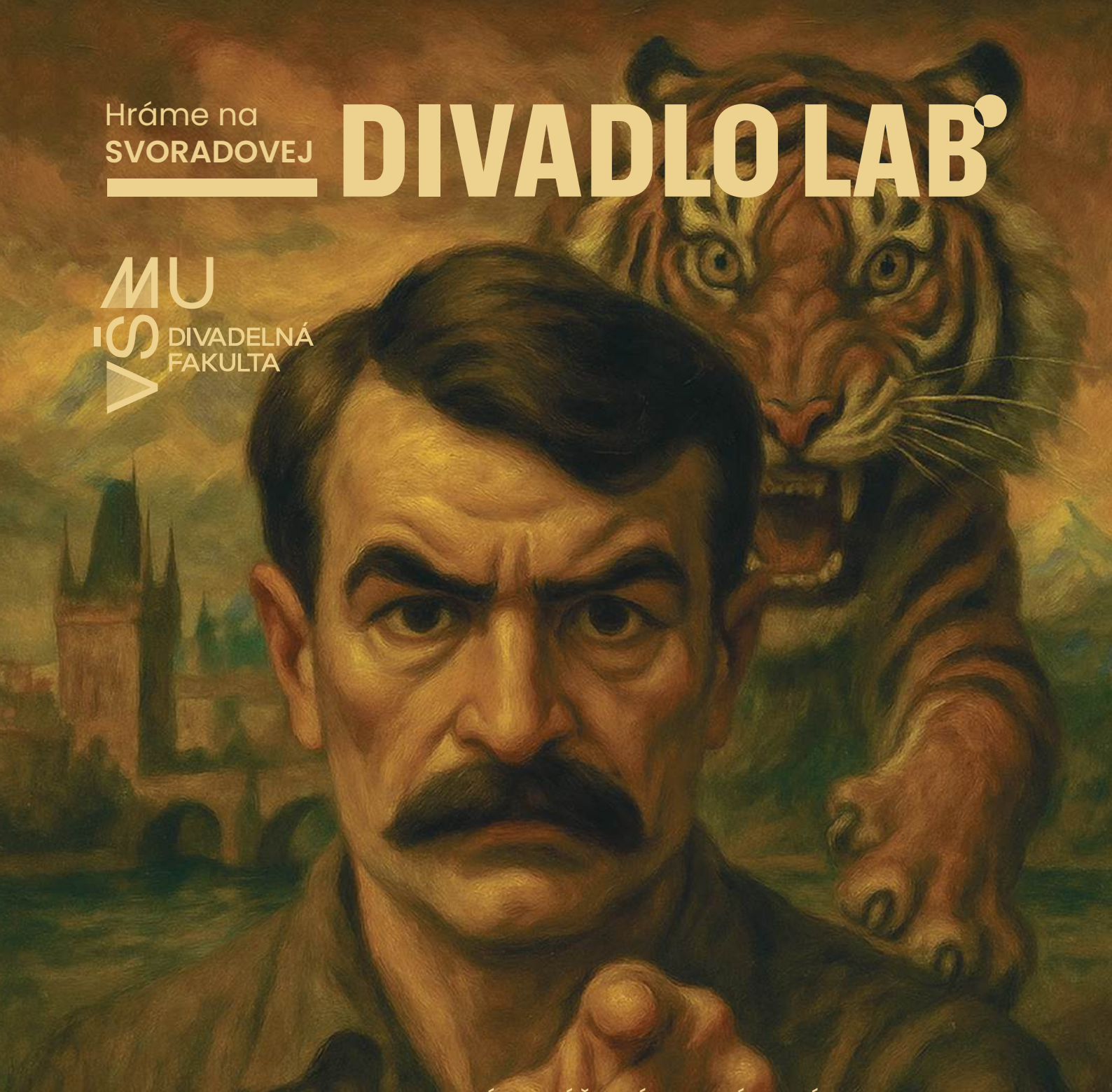

MICHAL HVORECKÝ, MATÚŠ VIZÁR, ADRIÁN HNÁT

SÚDRUH DISIDENT

KATEDRA BÁBKARSKEJ TVORBY

Premiéra 18.12.2025 o 19:00

Inscenačný tím

Dramatizácia: Gejza Dezorz, Natália Novotová
Réžia: Gejza Dezorz
Dramaturgia: Natália Novotová
Scéna, bábky a kostýmy: Von Dubravay
Asistentky scénografie: Miroslava Holeczová, Alicia Briestenský Steinbach, Vanda Szabová
Produkcia: Emma Vašková, Peter Funfálek
Svetelný dizajn: Zuzana Hurová
Asistentka réžie: Veronika Zišková
Hudba: Ivona Petríková, Veronika Zišková

Obsadenie

Natália Balúnová, Lucia Farkašová, Filip Gáfrik, Ela Hudáková, Ema Hudáková, Matej Janšto, Ivona Petríková, Hana Slaninová, Veronika Zišková, Ondrej Žec

Divadlo LAB

Vysoká škola múzických umení
Svoradova 4, 811 03 Bratislava
www.vsmu.sk
divadlodf@vsmu.sk
+421 947 950 446

V spolupráci s NMS
Generálny partner NADÁCIA TATRA BANKY
Lístky nájdete na goout | POG

Vizuál bol vytvorený s využitím umelej inteligencie a grafických podkladov od M. Vizára a A. Hnáta.

DIVADLO LAB

VŠMU
DIVADELNÁ FAKULTA

VYSOKÁ ŠKOLA MÚZICKÝCH UMENÍ